

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219204509
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4219204509.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, v právnej veci navrhovateľa: Y. proti manželke: Y., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. U. zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, za účasti A. a X. takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo Y. a Y. uzavreté dňa XX.XX.XXXX v N., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N. vo zväzku XX, ročník XXXX, na str. XXX, pod por. č. XXX r o z v á d z a.

II. Mal. U. sa na čas po rozvode z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti X. a A., ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. dieťaťa výživným vo výške 50 € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Levice počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa výživným vo výške 50 € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Levice počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 23.12.2019 domáhal rozvodu manželstva s manželkou. V čase podania návrhu si odpykával trest odňatia slobody. V manželstve sa im narodil syn H. a dňa XX.XX.XXXX dcéra Vivien, to ich manželstvo utužilo a bolo stabilné. Manžel sa živil dovozom a predajom osobných motorových vozidiel z Nemecka. Prvé problémy v manželstve nastali v roku 2010, kedy si manžel odpykával trest odňatia slobody od júna 2010 do septembra 2011. Po odpykaní uvedeného trestu zistil, že manželka si našla známosť. Dňa 14.07.2011 sa narodila dcéra U.. Nevera manželky značne narušila citovú väzbu manžela k nej. Po jeho návrate z Rakúska ešte žili spolu, ale manžel zistil, že naďalej udržiava vzťah s iným mužom, čo ho ešte viac utvrdilo v tom, že ich manželstvo nemá význam. Aktuálne už navrhovateľ manželku nevidel viac ako 7 rokov a ich manželstvo si neplní žiadnu zo spoločenských úloh. Mal. U. je zverená starým rodičom a mal. Veronika je v pestúnskej starostlivosti.

2. Manželka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3. Uznesením zo dňa 25.09.2020 súd pribral do konania A. a X. ktorí sú starými rodičmi mal. Vivien, ktorá im bola rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/89/2013-28 zo dňa 15.05.2013 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Okresný súd Levice rozsudkom č.k. 6Pc/52/2019-60 zo dňa 05.10.2020, právoplatným dňa 23.10.2020 určil, že navrhovateľ nie je otcom mal. U.. Z toho dôvodu súd v prejednávanej veci o úprave rodičovských práv a povinností k mal. Veronike na čas po rozvode nerozhodoval.

5. Manželia na pojednávaní vypovedali v súlade s podaným návrhom. Po rozvode manželstva navrhli, aby mal. U. naďalej ostala v starostlivosti starých rodičov, ktorí ju aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka vykonávajú na požadovanej úrovni. Obaja sú už dôchodcovia, mal. U. je žiačkou 5. ročníka ZŠ a v starostlivosti majú aj ďalšieho vnuka Samuela.

6. Matka pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku, kam chodíva na turnusy. Na výživu dcéry pravidelne prispieva tak výživným, ako aj vecne nákupom oblečenia, školských pomôcok a všetkého, čo dcéra potrebuje. Otec bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený v lete tohto roku, 06.08.2020 si otvoril živnosť, na základe ktorej pracuje v Maďarsku a dočasne býva u starých rodičov Z..

7. Podľa § 18 Zákona o rodine (č. 36/2005 Z. z.), manželia sú si v manželstve rovní v právach a v povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 23 odsek 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 odsek 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 odsek 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 odsek 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 odsek 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 odsek 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo

maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťaťi domáhať na súde.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodičia (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletemu dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

8. Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov medzi manželmi, pre ktorý manželstvo nemôže plniť svoj účel a ktorý nastáva vtedy, ak sa manželia neradia vo vzájomnom správaní pravidlami, ktoré vyplývajú z ustanovenia § 18 Zákona o rodine. Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej funkcie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. V konaní nepochybne vyplynulo, že manželia nemajú vôľu tvoriť jeden celok, tráviť spoločne čas a spoločne vychovávať deti. Manželka mala dlhodobý vzťah s iným mužom, z ktorého sa narodila mal. Veronika, preto otcovstvo navrhovateľa k nej bolo zapreté. Na druhej strane navrhovateľ strávil dlhé roky vo výkone trestu odňatia slobody, čo taktiež k upevneniu vzťahu neprispelo. Naposledy trest vykonával od roku 2012 do roku 2020 a manželkou už viac ako 10 rokov spolu nežijú. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že manželstvo je len formálnym zväzkom, neplní si žiadnu zo svojich funkcií a sú dané dôvody pre rozvod manželstva.

9. K úprave rodičovských práv a povinností k mal. U. všetci účastníci zhodne navrhli jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, u ktorých je maloletá už od roku 2013. Výživné súd ponechal vo výške 50 € tak, ako mali rodičia určené aj v pôvodnom rozsudku o NOS a to na návrh starých

rodičov s prihliadnutím na skutočnosť, že rodičia im prispievajú aj nad rámec určeného výživného či už finančne alebo materiálne.

10. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok neprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému úradu poverenému viesť matriku, že opätovne prijíma svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na začatie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.